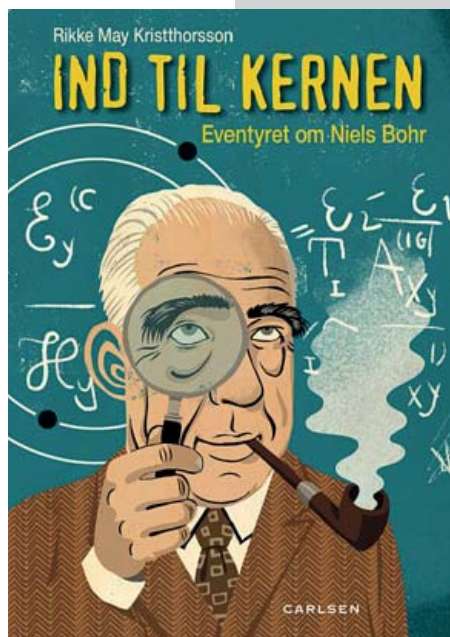

FAKTA

Rikke May Kristthorsson: *Ind til kernen. Eventyret om Niels Bohr.*

Carlsens forlag
2015. 208 sider.
249,95 kr. Bogen
er p.t. udsolgt
fra forlaget, men
findes også som
e-bog.

Sidste år udkom en bog om Niels Bohr, som skiller sig ud fra mængden. Som titlen antyder, er der tale om en bog skrevet for børn og deres forældre – i nævnte rækkefølge. Hvis man har dvælet ved det flotte tegnede portræt af Niels Bohr skabt af Rasmus Juul på omslaget, er man allerede peget i retning af målgruppen. Men har man ikke orienteret sig der før læsning, så går det lidt tid, inden det står klart. Man hjælpes så til gengæld på vej af de mange sort/hvide fotografier af folk fra Niels Bohrs personkreds og af bygninger og genstande, der refereres til, som bogen igennem står i kontrast til det tilsyneladende tunge emne. Det er også den imødekommende font og afsnittene, som illustrativt adskilles med en miniature Bohrsk atommodel. Og det er ikke mindst den rigelige forklarende biografiske historie om Bohr, som viser, at bogen fortæller historien til børn og unge.

Ambitiøst projekt

Men målgruppen gør ikke bogen hverken letkøbt eller uambitiøs. Snarere tværtimod. Bogen leverer en temmelig alsidig og vanskelig balancegang mellem personlige fortællinger om mennesket bag navnet og

de grænsebrydende teoretiske problemstillinger, han tumlede med. Det er dermed en fortælling, der sætter sig for at give et indblik i Bohrs bidrag til fysikken og naturvidenskabelig tænkning, så man forstår omfanget af hans originalitet. Ligesom den giver et indblik i hans menneskelighed gennem de præcise beskrivelser af personer og begivenheder i hans liv. Dertil kommer, at bogen uden så meget som at blinke formår at sætte spot på den altid nærværende diskussion om, i hvilket omfang videnskabsmænd står udenfor eller til ansvar for samfundet, på grund af den måde deres forskning finder anvendelse. Det er måske et meget let bytte, når historien handler om Bohr og den velkendte sammenhæng med anden verdenskrig og udviklingen af atombomben. Men bogens præmis, at blande det historiske, biografiske og teoretiske, viser sig her særligt potent. Kristthorsson får nemlig med sine strukturelle virkemidler vist, at forskere er mennesker, der om de vil eller ej støder på etiske dilemmaer i deres arbejde. Hvor ofte møder man en ungdomsbog, der så utvungent får demonstreret elementer af naturvidenskab, krig og forskningens radikale indflydelse på samfundet uden at forfalde til forfladigelse af nogle af delene?

En samtalebog

Bogens mange-facetterede tilgang har også en skyggeside og vil formentlig derfor dele sine læsere. Nogle vil opfatte de biografiske detaljer som anmassende og uvedkommende for de teoretiske udredninger. Mens andre føler sig tiltalt af netop det narrative i "eventyret". Læseren skal, selvom bogen er velskrevet, også have et vist abstraktionsniveau, og det er her, den især gør sig som samtalebog mellem forældre og børn. Der skal behændigt samtales om historie, verdenskrige, forskning, menneskelig sorg og genialitet. Og ikke mindst om naturvidenskab, der folder sig ud som det *naturligste* i verden.

Bogen er blevet til med hjælp fra bl.a. adskillige fagkonsulenter, Niels Bohr arkivet og familie til Niels Bohr der dermed bevidner dens seriøsitet.

At bogen har ramt sit publikum illustreres til fulde af, at den allerede er udsolgt fra forlaget. Så man må en tur på biblioteket, hvis man vil nyde eventyret om Niels Bohr sammen med unge videbegærlige tilhørere; i hjemmet, i klassen, eller i ferien. Eventyret om Niels Bohr fortjener udbredelse. ■

Anmeldt af Theresa Schilhab, lektor i lektor i kognitionsbiologi, Aarhus Universitet
tsc@edu.au.dk